

Text i fotos: Roger Pujol i Piazuolo

Fotos d'ocells; quan dues aficions es troben

Són quarts de set. Ja sóc dins de l'amagatall. Fa fred, bastant, tot i que no tant com dies enrere. Quatre sota zero, deia el cotxe quan n'he sortit. Bé, centrem-nos; em sembla que ho tinc tot a punt. Mig a les palpentes, ajudat per la dèbil llum del telèfon, faig una ràpida repassada; el trípode a l'alçada correcta i ben estabilitzat, la càmera col·locada i anivellada, les bateries de recanvi a punt, targetes de memòria a mà, per si faig tantes fotos que omplio la que tinc posada a la càmera (no s'ha de perdre mai l'optimisme, sobretot abans de començar!)... Llestos, doncs.

Ara toca esperar. D'entrada, esperar que s'acabi de fer clar i que *ella* no vingui abans que no hi hagi prou llum. «T'imagines que ve ara, quan la càmera encara ni tan sols aconsegueix enfocar, i després no torna?! No, no! Que s'esperi, tant per tant! Per anar bé, hauria de venir cap a un quart de nou, que ja hi ha una llum molt bonica, aquí, però no més tard de les nou, sobretot!, que aleshores el sol ja pica de valent sobre aquella pedra d'allà, que és just on *ella* s'hauria d'aturar i les fotos quedarien cremades.» (en aquest cas, per exemple, *ella* podria ser una merla d'aigua, en algun punt tranquil, poc accessible, del tram mitjà del riu Ter...).

Així podria començar una jornada qualsevol per a un aficionat a fotografiar els ocells com jo. Potser us preguntareu: «i com acaba, la cosa?». Doncs bé, la cosa té tants finals com vegades ho intentem; el desenvolupament d'una sessió fotogràfica, en aquest cas, és absolutament imprevisible. I aquest és, potser també, un dels seus atractius. El final desitjat és evident; tornar a casa amb la targeta plena de fotos de l'espècie que ens proposàvem retratar, amb tota mena de postures del protagonista i amb la millor llum possible! I, de propina, algun altre personatge que, sense ser esperat, també decideixi passar per allà. Però aquest no és el resultat més freqüent, ni molt menys! Són moltes les vegades que tornem a casa amb la targeta buida, amb unes fotos llunyanes que no ens acaben d'omplir o amb el protagonista desitjat, però amb unes fotos *calcinades* per la intensitat del sol, perquè *ella* s'ha dignat a venir, sí, però a les dotze del migdia, amb un sol abrasador que ens ha espatllat totes les fotos... De tant en tant, això sí, tornem a casa amb un somriure que va d'orella a orella, amb cara de babaus, perquè som conscients que, dins la motxilla de la càmera, portem aquelles fotos que tant havíem somiat i, de vegades, que tant d'esforç ens han comportat. Aquests moments no tenen preu!

A la pàgina següent,
de dalt a baix: pica-
soques, merla d'aigua
i mussol

I té cap secret fer aquestes fotos? Doncs jo diria que no gaire... Bé, paciència i dedicació se n'ha de tenir i se n'hi ha de posar, però tots sabem prou bé que quan fem una cosa de grat, malgrat comporti alguns sacrificis, en gaudim plenament. L'altre element que ens ajuda molt és un cert coneixement de les aus i aquí és on entra en joc la connexió entre les dues aficions, la fotografia i l'ornitologia. Vull dir que, si coneixem una mica els costums dels ocells, hi tenim molt de guanyat; podem anar bastant guiats si sabem a quines èpoques de l'any ens visita cada espècie, quins hàbitats freqüenten, quins són els seus llocs preferits, de què, on i quan s'alimenten, quan fan la posta... Tot són pistes que faran que la seva cerca i la preparació necessària per a les fotografies sigui més efectiva.

I finalment, arriba el pas més difícil. Un cop localitzada l'espècie i els individus que volem retratar, ens trobem que no hi ha manera d'acostar-nos-hi... Els veiem de lluny, en fem fotos testimonials, gaudim de la seva observació; però una vegada i una altra, quan fem un intent d'aproximar-nos-hi, els ocells fugen de nosaltres com de la pesta! I bé que fan! Especialment en aquest país, on la tradició de la caça ha estat arrelada al llarg de moltes generacions, la qual cosa ha provocat que els animals que ens envolten s'hagin anat tornant terriblement desconfiats i s'hagin anat transmetent aquesta por de l'home, també, de generació en generació... Malgrat tot, si volem perseverar, hem de trobar-hi solució. Així doncs, per tal d'aconseguir estar a prop dels ocells i observar la seva activitat sense el condicionant de la nostra presència, no tenim més remei que amagar-nos bé. I és que, si bé de vegades podem aconseguir una bonica composició amb l'ocell lluny de nosaltres, però compartint protagonisme amb el seu entorn i integrat en el seu hàbitat de manera harmònica, el què ens sol satisfer més —i és el què solem buscar— és el retrat de cos sencer; l'ocell com a protagonista absolut, ben enquadrat, enfocat, mínimament aïllat del fons, i amb una bona llum.

Per a tal efecte, i depenent de l'espècie que vulguem fotografiar, tenim diverses opcions. Pels petits moixons —passeriformes i similars— podem

En aquesta pàgina, blauet en un branquilló. A la pàgina següent, de dalt a baix: xoriguer, mallerenga carbonera i pit-roig

muntar una menjadora. Això funciona especialment bé de cara al fred, quan l'aliment de les aus comença a ser escàs. En un lloc tranquil, però on observem abundància d'ocells, deixem regularment una petita quantitat de menjar. Cacauets, pipes, engrunes de pa o algun tros de magdalena, tota mena de llavors... Al cap de pocs dies de ben segur que ja tindrem una bona varietat d'espècies visitant la menjadora. Aleshores només faltaria preparar mínimament un *escenari*, camuflar-nos, i... a fer fotos! És, ben mirat, una mena d'intercanvi; nosaltres els

ajudem a passar la duresa de l'hivern una mica millor i ells ens deixen que els fem unes quantes fotos. Què més volem?! En d'altres espècies, en canvi, les condicions per a fer-los fotos no es poden preparar tant bé. És el cas, per exemple, de tots els ocells que habiten els rius. Quan volem fotografiar aquestes espècies no ens queda altre remei que agafar l'amagatall portable (una mena de petita tenda de campanya, dissenyada expressament per a aquest efecte, feta amb roba que simula vegetació i que podem trobar a botigues especialitzades o construir

nosaltres mateixos), plantar-lo a la vora de l'aigua, i esperar que els ocells ens acabin passant a prop. És un sistema on els resultats, evidentment, no estan assegurats ni molt menys, però que té una bona dosi d'emoció i incertesa i, poc o molt, sempre t'endús alguna sorpresa. A les rapinyaires, en canvi, les podem atreure amb una mica de carn com a esquer; si no és així, difícilment s'aturaran allà on nosaltres desitgem. Així doncs, en funció de quina espècie vulguem retratar, ens haurem d'empes-car la manera de poder-lo atreure o de poder-nos-hi acostar nosaltres.

Ja veieu que insisteixo en la qüestió d'estar ben amagats. I per què? Doncs perquè, a banda del que ja he comentat abans respecte la por que tenen de nosaltres, si volem que les fotos ens quedin una mica bé és imprescindible estar realment a prop dels ocells. Per tal que us en feu una idea: a la foto del xoriguer la distància entre la càmera i l'ocell era d'uns sis metres. I per a la resta, depe-nent de la mida de l'ocell, d'entre dos i mig i quatre metres. La gràcia de tot plegat, doncs, és aquesta: que a més de poder-nos emportar a casa unes quan-tes fotos, el què haurem aconseguit, després d'una d'aquestes sessions, és haver estat ben a prop dels ocells i hau-rem gaudit observant-los amb la míni-ma interferència per part nostra. Però de tant en tant, ells, els nostres veïns alats que donen vida i alegria als nos-tres boscos, rius, camps i pobles ens empenyen, als aficionats a la seva ob-servació com jo, a intentar fer alguna cosa més que veure'ls volar en llibertat i gaudir de la seva observació propera, a intentar endur-nos a casa una imatge, un record perdurable d'aquella estona que hem estat entre ells.

Les fotos que acompanyen aquest article han estat realitzades al llarg dels darrers tres anys, principalment al Ca-brerès i a d'altres punts de la comar-ca d'Osona. Si després de llegir-lo us queden ganes de veure més fotografies d'aquests i de molts altres ocells de la nostra terra, us convido a fer una passe-jada pel bloc personal on les vaig publi-cant. Hi sereu tots benvinguts!

Adreça del bloc:
rogerpujol-naturalfotografia.blogspot.com.es

